

Ib Geertsen - Mobiler

Hvis man taler om kunst, der bevæger sig, om konkret bevægelse i kunsten, taler man om mobiler.

Men man kan ikke tale om mobiler, uden også at tale om Ib Geertsen.

En væsentlig del af Ib Geertsens indsats er blevet synonym med disse lette, uafhængigt afbalancerede skulpturer i ståltråd o.l., der svæver som tegninger i det rum, hvor de er hængt op. Geertsen kalder dem 'tegninger i luften', for det er det, de er. Det var omkring 1950, at han lavede den første af disse 'tegninger' i tre dimensioner. I de følgende halve århundrede har han videreudviklet denne særprægede form for tegning, som har aner i både maleriet og skulpturen. Men i modsætning til traditionelle skulpturer står mobiler ikke på jorden, men de kan delvis hvile på et underlag. Normalt står de i luften, hvor de ikke engang står stille, men sitrer og flytter sig i små glidende bevægelser. Mobilen er Ib Geertsens atmosfæriske kammermusik. For i dem har han samlet og koncentreret de former, som han i særlig grad har benyttet i sit nonfigurative maleri: dels de svungne eller runde forløb (undertiden også dråben), dels de brudte eller knækkede linjer, som er forbundet med hinanden i små knuder eller aksler. Kunststykket - for kunstneren - er at skabe en assymetrisk form, der fungerer visuelt og samtidig er i fuldstændig balance, således at den bevæger sig omkring sin egen akse, hvis man bare så meget som ser på den. Det er denne stille bevægelse, der gør mobilen nærværende. Den reagerer på sine omgivelser, ligesom sit publikum.

Det er kunstværks fornemste opgave at fylde bevidstheden hos sit publikum. Men for at gøre det må værket først fange blikket. Mobilens særlige evner i den retning skyldes, at oplevelsen af den forløber i tid og rum. Den tiltrækker sig opmærksomhed, ikke bare sig ved sin urolige ro, men også ved sin særligt klare farve. I modsætning til Ib Geertsens malerier har mobilerne kun én farve at gøre godt med. Det er denne farves særlige opgave at understrege formens entydighed og skærpe dens enkelhed. Ib Geertsens kolorit har ikke altid været så lysende klar og harmonisk venlig, som den er i dag. Hans valg af kolorit er udtryk for en afklaring, en renselsesproces, som alt andet i hans kunst, og det er snart længe siden, at han fjernede sort og hvidt fra sin palet for i stedet at koncentrere sig om regnbuens primærfarver, især gul, orange, rød. Dem bruger han stadig. For den, der interesserer sig for synets vilkår, er farve ensbetydende med synlighed. Det handler i sidste ende om at skabe noget synligt, som også rummer orden og poesi, dvs. om både at fange blikket og belønne den kritiske opmærksomhed. Det er derfor, at Ib Geertsen maler sine mobiler og dermed gør dem til små maleriske rum i intim bevægelse.

Et langt og aktivt liv har gjort Ib Geertsen til en institution i dansk kunst. Han hører til dem, der konsekvent med farvens hjælp har søgt at erobre ikke bare fladen, men hele rummet. Ud fra en tro på, at farven gør en æstetisk og mental forskel for det moderne menneske, har han sat farver på skoler og sygehuse, møbler, sidde- og kravleskulpturer, emaillearbejder og meget andet, som kan strække kunstens virkemidler ud i hverdagen. 'Farvemiljøerne' og de sociale udsmykninger har været en særlig beskæftigelse, der har forbundet alle de øvrige. Det er også her, i rummets uendelige farvemiljø, at Ib Geertsens mobiler hører hjemme.

Peter Michael Hornung